

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Узгоджувальну комісію на ринку молока : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 06.07.2012 року № 399 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1237-12>.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства соціальної політики України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів: Закон України від 16 жовтня 2012 року № 5462-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 95. – Стор. 36. – Ст. 3846.
3. Молочний ринок: Аграрний Союз України виступає за справедливий розподіл економічних результатів діяльності між учасниками продовольчого ланцюга при формуванні ціни на молоко [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.aau.org.ua/pres-sluzba/novini-1/novini-asu/molocnijrinokagrarnijsouzukraienivistupaezaspravedlivijrozpodilekonomichnihrezultativdialnostimizucasnikamiprodoVOLCOgolancugapriformuvannicininamoloko>.
4. Саламін О. Формування закупівельних цін на молоко: зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – № 2 (26). – 2014. – С. 189–193.

Корнієнко Г.С.,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

доцент кафедри земельного та аграрного права,

кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО МОЖЛИВИХ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Сучасний розвиток фермерства набуває все більшої актуальності з огляду на те, що така організаційно-правова форма господарювання на селі забезпечує ефективне поєднання в одній особі власника засобів виробництва та праці.

Прийнятий у першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» передбачає внесення низки змін до Закону України «Про фермерське господарство» (далі – Закон).

Так, у новій редакції Закону пропонується визначення поняття фермерського господарства, як форми підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства та/або особистого селянського господарства відповідно до закону. Отже,

зазначена норма не закріплює статусу юридичної особи за таким господарством, як це є у чинній редакції ст. 1 Закону. Слід відмітити, що такий підхід є виправданим, оскільки законодавство дозволяє фермерському господарству вступати у правовідносини як юридичній особі. При цьому земельна ділянка належить засновнику та членам на праві приватної власності й обробляється за рахунок майна членів господарства. На нашу думку, в Законі достатньо закріпити вимогу щодо обов'язкового формування відокремленого майна господарства.

Видається необґрунтованою позиція законодавця щодо запропонованого нового визначення поняття «фермерське господарство», у якому ототожнюються земельні ділянки, які надані для ведення фермерського господарства та особистого селянського господарства.

Уваги потребує положення про те, що фермерське господарство може бути створене з набуттям або без набуття статусу юридичної особи.

Фермерське господарство із статусом юридичної особи діє на основі Статуту. У Статуті зазначаються найменування господарства, його місцезнаходження, адреса, предмет і мета діяльності, порядок формування майна (складеного капіталу), органи управління, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до господарства та виходу з нього та інші положення, що не суперечать законодавству України.

Вперше законодавець намагається поділити фермерські господарства на форми: 1) індивідуальне фермерське господарство; 2) сімейне фермерське господарство.

Індивідуальне фермерське господарство засновується однією фізичною особою, яка виступає одноосібним її власником. Таке господарство може набувати статусу юридичної особи або його засновник може здійснювати діяльність у статусі фізичної особи-підприємця у межах чинного законодавства.

Сімейне фермерське господарство засновується членами однієї сім'ї, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, відповідно до статті 3 Сімейного кодексу України. Сімейне фермерське господарство може набувати або не набувати статусу юридичної особи.

У своїй діяльності сімейне фермерське господарство використовує виключно працю членів однієї сім'ї та управляється членами цієї сім'ї.

Для виконання сезонних та окремих робіт, які потребують спеціальних знань чи навичок та безпосередньо пов'язані із основною діяльністю, сімейне фермерське господарство має право залучати необхідних фахівців та сезонних працівників на договірних засадах.

Ця норма закріплює, що постійно працювати у фермерському господарстві можуть тільки його члени. У подальшому це не буде сприяти забезпеченню постійними робочими місцями сільського населення. Тобто норма ліквідує ліберальний підхід щодо використання найманої праці фермерськими господарствами.

Викликає певні сумніви пропонування до внесення до Закону стаття 8.1, яка закріплює, що господарська діяльність сімейного фермерського господарства без створення юридичної особи здійснюється на основі підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця – голови цього господарства з обов'язковим використанням праці членів своєї сім'ї за їх згодою з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. Тобто цей припис зобов'язує членів сімейного фермерського господарства працювати у ньому.

Непереконливим є положення, що сімейне фермерське господарство буде діяти на підставі договору про створення сімейного фермерського господарства.

Договір про створення сімейного фермерського господарства є різновидом договору про спільну діяльність відповідно до положень Цивільного кодексу України та цього Закону. З огляду на це виникає важливе питання, як буде здійснюватися соціальне та пенсійне забезпечення членів сімейного фермерського господарства?

На наш погляд, такі зміни до Закону не тільки вносять плутанину з визначенням фермерського господарства, а й сприяють ототожненню його з особистим селянським господарством. Особливо це очевидно, зважаючи на можливі майбутні зміни до Закону «Про особисте селянське господарство», в якому намагаються закріпити норму, за якою члени особистого селянського господарства мають право: реалізовувати надлишки виробленої продукції на ринках, а також заготівельним, переробним підприємствам та організаціям, іншим юридичним і фізичним особам виключно за умови набуття статусу суб'єкта підприємницької діяльності – виробника сільськогосподарської продукції.

Зрозуміло, що таким чином законодавець хоче вирішити проблему низького рівня обсягу податкових надходжень, адже рівень сплати податків суб'єктами аграрного ринку є мізерним (селянські господарства звільнені від сплати податку на доходи фізичних осіб). На нашу думку, слід зосередити увагу на тому, в чому будуть полягати відмінності особистого селянського господарства, яке займається реалізацією надлишків сільськогосподарської продукції, і фермерського господарства без створення юридичної особи.

Видається, що достатньо внесення змін щодо набуття статусу суб'єкта підприємницької діяльності для особистих селянських господарств, які постійно займаються реалізацією сільськогосподарської продукції на ринках, також для особистих селянських господарств доцільно передбачити спрощену процедуру перетворення їх у фермерське господарство.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств : проект Закону України. – Електрон. ресурс. – Режим доступу : http://w1.ci.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53102. – Заголовок з екрану.